

Tilsyn i dagtilbud

BUPL's strategiske sigtelinjer

Tilsyn er i dag en lovpligtig opgave, som alle kommuner skal gennemføre. Det er dog ikke lovbestemt hvordan, af hvem og hvornår tilsyn skal føres. Det er op til den enkelte kommune og forvaltning. Det er derfor væsentligt

at holde for øje, at tilsynsopgaven på mange måder sætter en pædagogisk retning for en kvalitetsdefinition og succeskriterier for dagtilbud.

BUPL har derfor formuleret bud på et overordnede tilsynsgrundlag og 4 sigtelinjer for, hvad der skaber det gode tilsyn.

Tilsynsgrundlag

Overliggeren for tilsynet

Tilsyn i dagtilbud skal for det første bidrage til at sikre og skabe et godt hverdagsliv for alle børn. Tilsynet skal give mening for medarbejdere og ledelse, som skal kunne genkende egen pædagogiske praksis og de mulige udviklingsområder, som det gode tilsyn kan belyse.

Tilsynsrammerne og -indhold skal rammesættes i en inddragende proces for ledere og medarbejdere, og være fuldt gennemsigtige for ledere og medarbejdere.

Ikke alle daginstitutioner er ens. Det skal være muligt for ledere og medarbejdere at indgå i dialog med tilsynsførende ift. ønsker om særlige fokuspunkter ved tilsynet og frem mod næste tilsyn.

Det er afgørende, at tilsynsførende har indgående pædagogisk viden og (som udgangspunkt praktisk) kendskab til daginstitutioners indhold, rammer og vilkår.

Pædagogisk kvalitet sker i mødet mellem barn og pædagog. Men rammerne for kvalitet afhænger af kommunens prioriteringer af fx ressourcer og uddannelse. Der skal derfor være fokus på de rammer, som kommunen stiller til rådighed for at institutionen kan lykkes med høj kvalitet. Tilsynet skal derfor synliggøre og måles op mod rammerne fx med afsæt i eksisterende data om økonomi, normering, pædagogandel, ledelse og efter- og videreuddannelse.

1) Børne- og socialministeriet publikation om den styrkede pædagogiske læreplan

Sigtelinje 1:

Tilsyn skal være barnets stemme

Tilsyn skal bygge på linjerne i det pædagogiske grundlag og den styrkede pædagogiske læreplan, hvor inddragelse af barnets perspektiv skal være i højsædet

- Tilsyn skal basere sig på linjer og tematikker fra den styrkede pædagogiske læreplan, herunder børneperspektiv, børnefællesskaber, leg og evalueringskultur. Der skal derfor ses på, om eksisterende tilsynskoncepter og -rammer lever op til dette.
- Tilsyn skal sikre, at de værktøjer og koncepter, der benyttes i praksis, er i overensstemmelse med læreplanen og dagtilbudslovens "ikke-paragraffen". "Kommunalbestyrelsen må som udgangspunkt ikke pålægge dagtilbuddene yderligere dokumentationskrav, registreringer, koncepter, styringsmål og individuelle mål (...) Dokumentationskrav, registreringer, koncepter, styringsmål eller lignede i relation til det pædagogiske arbejde, der rækker ud over den pædagogiske læreplan, er som udgangspunkt ikke i overensstemmelse med den pædagogiske læreplan.¹"
- Tilsyn skal have fokus på pædagogiske miljøer – og ikke inddrage målinger af børn.
- Tilsyn kan med fordel inddrage børnene direkte eller indirekte fx gennem børneinterviews.

Sigtelinje 2:

Opfølgning på tilsyn skal prioriteres

Der skal afsættes ressourcer til opfølgning, så regningen ikke ender på den enkelte daginstitution. Der skal være handlerum til institutionerne på baggrund af tilsyn og ift. efter- og videreuddannelse. Negativt tilsyn skal udløse ekstra hjælp og ressourcer på institutionsniveau, og skal ikke bruges som løftestang til at polstre kommunalt konsulentlag.

- Kommunen skal tage deres ledelsesansvar ved negativt tilsyn og sikre sparring og ressourcer
- Leder og medarbejdere skal inddrages i, hvilke handlinger der skal sættes i værk.
- Der skal være mulighed for genmæle/ankemulighed. Tilsynsprocessen skal sikre mulighed for, at medarbejdere og ledere kan få genmæle ved tilsyn og koble tilsynet med den pædagogiske kontekst. Der skal ved negativt tilsyn være ankemuligheder.
- Udviklingsdelen af tilsyn dvs. forandringer og opfølgninger på tilsyn foregår i den pædagogiske praksis i institutionerne. Det er derfor afgørende, at der afsættes ressourcer i den pædagogiske praksis til opfølgningen og udviklingen, som pædagogisk personale og ledere skal igangsætte.
- Der skal være en adskillelse mellem den tilsynsførende og den der arbejder med udvikling/opfølgning

Sigtelinje 3:

Faglig ledelse tæt på medarbejderne er essentielt – også ved tilsyn

En faglig stærk ledelse er fundamentet for at pædagogfaglighed kommer på banen.

Tilsyn skal have udgangspunkt i og fordre dialog og forståelse. Lederen har en særlig rolle i at være bindeled mellem daginstitution og tilsynsførende.

- Tilsynet skal ses som en kontinuerlig proces, hvor der er vedvarende fokus på udviklingsområder. Det er derfor afgørende med dialog ved tilsyn om, hvad der skal arbejdes med frem mod næste tilsyn.
- Lederen skal kunne igangsætte faglige udviklingsprocesser i forbindelse med tilsyn. Lederen skal prioritere egen og personalets efter- og videreuddannelse.
- Lederen skal have ledessparring ved et negativt tilsyn samt tildeles ressourcer til at kunne følge op og arbejde udviklingsorienteret med tilsynet.
- Der skal udvikles et valgfag om tilsyn på Diplom i ledelse, hvor lederen kan blive klædt på til at arbejde med de processer som følger med et tilsyn.
- Tilsynet skal inddrage pædagogers og ledes viden om hvornår og hvordan pædagogisk kvalitet udspiller sig i den enkelte institution

Sigtelinje 4:

Tilsyn skal sikre kvalitet og udvikling

Alle daginstitutioner har brug for sparring – nogle har brug for mere hjælp eller hyppigere tilsyn.

Tilsyn skal støtte op om evalueringskultur, som skal sikre den daglig udvikling og kvalitet.

Tilsynet skal ligeledes have fokus på strukturelle aspekter, som kan give indikation på tilsynsbehov, både på institutions-/dagtilbuds- og forvaltningsniveau.

- Tilsyn skal ske med fast interval (årligt/hvert andet år). Der skal dog være mulighed for at føre hyppigere tilsyn ved behov.
  - Det kan være hvis lederen, hele personalegruppen eller forældrebestyrelsen ønsker det.
  - Eller hvis alarmflag hejses ved mange ledelses skift, store ledelsesspænd, høj personaleomsætning, lav normering, lav pædagogandel mv. I disse tilfælde bør tilsynet inddrage observationer af en vis varighed
- Der bør afsættes forberedelsestid til at understøtte evalueringskulturen. Tilsyn skal have særlig opmærksomhed på rammerne for evalueringskultur, såfremt der ikke er afsat forberedelsestid.

National rolle i tilsyn

BUPL's 4 strategiske sigtelinjer skal spille ind i nationale minimumsstandarder.

Bl.a. at medarbejdere og ledelse skal inddrages i udarbejdelsen af tilsynsramme, tilsyn skal bygge på det pædagogiske grundlag og den styrkede pædagogiske læreplan, og ressourcer til opfølgning på tilsyn skal prioriteres kommunalt.

Stikprøve og indberetning af kommunale tilsyn

Et nationalt eftersyn på kommunernes tilsynsramme. Dette kan ske ved enten stikprøve og/eller indberetninger fra faglige organisationer herunder BUPL.

Praksiskonsulenter skal understøtte tilsyn

Det nationale korps af praksiskonsulenter skal bruges i forbindelse med tilsyn. Det kan være, hvis enkelte daginstitutioner eller kommuner har brug for hjælp og sparring ved opfølgning/udvikling af tilsyn. Fx ved mindre kommuner, som har svært ved at skille kontrol og udvikling

BUPL

Børne- og Ungdomspædagogernes
Landsforbund

bupl.dk